

Presidència de la Generalitat

DECRET LLEI 5/2024, de 28 de juny, del Consell, pel qual s'aproven les mesures tributàries urgents destinades a compensar determinats efectes negatius produïts a les persones afectades per l'incendi declarat a València el 22 de febrer de 2024. [2024/6384]

PREÀMBUL

I

El present decret llei continua la senda oberta pel Decret 23/2024, de 26 de febrer, del Consell, pel qual s'aproven les bases reguladores i el procediment de concessió directa d'ajudes urgents destinades a les persones afectades per l'incendi declarat a València el 22 de febrer de 2024.

Si en aquella norma s'aproven ajudes dirigides a l'atenció dels costos i necessitats més immediats, i a finançar els costos de lloguer de les vivendes utilitzades en substitució de les perdudes, en este decret llei s'adopten les mesures tributàries que s'han considerat imprescindibles per a la recuperació del benestar i patrimoni de les persones afectades.

Així doncs, en primer lloc, s'estableix una bonificació temporal, durant els anys 2024 i 2025, de la totalitat de l'Impost sobre Transmissions Patrimonials i Actes Jurídics Documentats generat per l'adquisició d'un nou immoble destinat a ús residencial per part dels propietaris i propietàries que hagueren patit la pèrdua de l'ús d'un immoble destinat a tal fi, residiren o no en este, i dels arrendataris i arrendatàries la vivenda habitual de les quals n'haguera resultat afectada. Això suposa que, en el cas que l'adquisició estiga subjecta a la modalitat de transmissions patrimonials oneroses de l'Impost sobre Transmissions Patrimonials i Actes Jurídics Documentats, no hi seran aplicables els tipus situats entre el 3 % i l'11 % previstos en l'article 13 de la Llei 13/1997, de 23 de desembre, per la qual es regula el tram autonòmic de l'Impost sobre la Renda de les Persones Físiques i restants tributs cedits. En el cas que l'adquisició efectuada fora una vivenda d'obra nova, no serien exigibles els tipus de l'1 % o del 0,1 % establits en l'article 14 de l'esmentada llei.

S'exceptuaran de l'aplicació del benefici les persones físiques, jurídiques i entitats sense personalitat jurídica que siguen titulars d'un nombre d'immobles urbans d'ús residencial o d'una superfície construïda que els faça ser qualificades com a grans tenidores conforme a la definició que en fa l'article 3 de la Llei 12/2023, de 24 de maig, pel dret a la vivenda.

En segon lloc, es bonifica la totalitat de les quotes del cànon de sanejament que quedaren pendents de facturació a les persones abonades afectades pel sinistre. Este benefici no sols afecta les quotes corresponents al bimestre anterior a l'incendi, sinó també les quotes fraccionades pendents de pagament en virtut del que es preveu en el Decret llei 11/2023, de 29 de setembre, del Consell, per a minimització de l'impacte sobre les famílies i empreses del pagament del cànon de sanejament ajornat pel Decret llei 6/2022, de 8 de juliol, i pel Decret llei 19/2022, de 30 de desembre, del Consell.

II

El decret llei s'estructura en una part expositiva i una part dispositiva, conformada per tres articles i dos disposicions finals.

En l'article primer es fixa l'objecte de la norma, que té com a propòsit l'aprovació de diversos incentius fiscals dirigits a minimitzar les conseqüències negatives en el patrimoni patides per les persones afectades per l'incendi produït a la ciutat de València el 22 de febrer de 2024.

En l'article segon s'estableix una bonificació del 100 % per a les adquisicions d'immobles destinats al seu ús com a vivendes subjectes a les modalitats transmissions patrimonials oneroses i gradual d'actes jurídics documentats de l'Impost sobre Transmissions Patrimonials i Actes Jurídics Documentats.

Presidència de la Generalitat

DECRETO LEY 5/2024, de 28 de junio, del Consell, por el que se aprueban las medidas tributarias urgentes destinadas a compensar determinados efectos negativos producidos a las personas afectadas por el incendio declarado en València el 22 de febrero de 2024. [2024/6384]

PREÁMBULO

I

El presente decreto ley continúa la senda abierta por el Decreto 23/2024, de 26 de febrero, del Consell, por el que se aprueban las bases reguladoras y el procedimiento de concesión directa de ayudas urgentes destinadas a las personas afectadas por el incendio declarado en València el 22 de febrero de 2024.

Si en aquella norma se aprobaban ayudas dirigidas a la atención de los gastos y necesidades más inmediatos, y a financiar los gastos de alquiler de las viviendas utilizadas en sustitución de las pérdidas, en este decreto ley se adoptan las medidas tributarias que se han considerado imprescindibles para la recuperación del bienestar y patrimonio de las personas afectadas.

Así pues, en primer lugar, se establece una bonificación temporal, durante los años 2024 y 2025, de la totalidad del Impuesto sobre Transmisiones Patrimoniales y Actos Jurídicos Documentados devengado por la adquisición de un nuevo inmueble destinado a uso residencial por parte de los propietarios y propietarias que hubieran sufrido la pérdida del uso de un inmueble destinado a tal fin, residieran o no en el mismo, y de los arrendatarios y arrendatarias cuya vivienda habitual hubiera resultado afectada. Ello supone que, en el caso de que la adquisición estuviera sujeta a la modalidad de transmisiones patrimoniales onerosas del Impuesto sobre Transmisiones Patrimoniales y Actos Jurídicos Documentados, no resultarán de aplicación los tipos situados entre el 3 % y el 11 % previstos en el artículo 13 de la Ley 13/1997, de 23 de diciembre, por la que se regula el tramo autonómico del Impuesto sobre la Renta de las Personas Físicas y restantes tributos cedidos. En el supuesto de que la adquisición efectuada fuera una vivienda de obra nueva, no serían exigibles los tipos del 1 % o del 0,1 % establecidos en el artículo 14 de la mencionada ley.

Resultarán exceptuadas de la aplicación del beneficio las personas físicas, jurídicas y entidades sin personalidad jurídica que sean titulares de un número de inmuebles urbanos de uso residencial o de una superficie construida que les haga ser calificadas como grandes tenedores conforme a la definición dada por el artículo 3 de la Ley 12/2023, de 24 de mayo, por el derecho a la vivienda.

En segundo lugar, se bonifica la totalidad de las cuotas del canon de saneamiento que quedaran pendientes de facturación a las personas abonadas afectadas por el siniestro. Este beneficio no solo afecta a las cuotas correspondientes al bimestre anterior al incendio sino también a las cuotas fraccionadas pendientes de pago en virtud de lo previsto en el Decreto ley 11/2023, de 29 de septiembre, del Consell, para minimización del impacto sobre las familias y empresas del pago del canon de saneamiento aplazado por el Decreto ley 6/2022, de 8 de julio, y por el Decreto ley 19/2022, de 30 de diciembre, del Consell.

II

El decreto-ley se estructura en una parte expositiva y una parte dispositiva, conformada por tres artículos y dos disposiciones finales.

En el artículo primero se fija el objeto de la norma, cuyo propósito es la aprobación de diversos incentivos fiscales dirigidos a minimizar las consecuencias negativas en el patrimonio sufridas por las personas afectadas por el incendio producido en la ciudad de València el 22 de febrero de 2024.

En el artículo segundo se establece una bonificación del 100 por cien para las adquisiciones de inmuebles destinados a su uso como viviendas sujetas a las modalidades transmisiones patrimoniales onerosas y gradual de actos jurídicos documentados del Impuesto sobre Transmisiones Patrimoniales y Actos Jurídicos Documentados.

En l'article tercer s'establix una bonificació de les quotes del cànon de sanejament encara no facturades per consums d'aigua realitzats en les vivendes sinistrades.

Finalment, la disposició final primera habilita el Consell per a adoptar totes les disposicions que siguen necessàries per al desplegament i l'execució del present decret llei, i la disposició final segona determina que l'entrada en vigor es produirà l'endemà de l'incendi, és a dir, el 23 de febrer de 2024.

III

L'article 8, lletra d), de la Llei 58/2003, de 17 de desembre, general tributària, disposa que l'establiment, modificació, supressió i pròrroga de les exempcions, reduccions, bonificacions, deduccions i altres beneficis o incentius fiscals es regularà en tot cas per llei. Esta exigència es complix a través de l'aprovació d'un decret llei, la urgència del qual queda justificada, d'una banda, en la necessitat d'assegurar una ràpida entrada en vigor de l'incentiu relacionat amb l'adquisició de vivendes, de tal manera que no es retarden les decisions de compra a emprendre per part de les persones beneficiades, especialment aquelles que requiriscuen reposar la seua residència habitual. Amb la finalitat d'aconseguir els seus fins de manera plena, es preveu que l'entrada en vigor del decret llei es produïska l'endemà del sinistre. Amb això es preveu el supòsit que, malgrat la utilització d'este instrument normatiu, durant l'elaboració s'hagueren efectuat adquisicions d'immobles que compliren els requisits per a l'aplicació del benefici.

D'altra banda, ha de donar-se com més prompte millor seguretat jurídica a les empreses subministradores respecte del compliment de l'obligació de facturar i ingressar les quotes del cànon de sanejament derivades dels subministraments d'aigua interromputs per l'incendi, com a substituïts dels contribuents d'este impost.

Esta disposició no afecta l'ordenament de les institucions bàsiques de l'Estat, els drets i llibertats dels ciutadans regulats en el títol I de la Constitució, el règim de les comunitats autònomes ni el dret electoral general, i que, a la vista del que s'ha exposat, concorren les circumstàncies d'extraordinària i urgent necessitat determinades en l'article 44.4 de l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana com a pressupost habilitant per a recórrer a l'instrument jurídic del decret llei.

La justificació de la utilització del decret llei com a instrument normatiu se sosté en una àmplia jurisprudència del Tribunal Constitucional que ha unit la seua utilització com a solució d'una situació concreta que, dins dels objectius de l'òrgan emissor, i per raons difícils de preveure, requereix una acció normativa immediata en un termini més breu que el requerit per la via normal o pel procediment d'urgència per a la tramitació parlamentària de les lleis.

Igualment, la jurisprudència del Tribunal Constitucional ha donat suport a l'aprovació de disposicions de caràcter socioeconòmic mitjançant l'instrument normatiu del decret llei en aquells casos en què s'aprecie una motivació explícita i raonada de la necessitat i urgència de la mesura.

IV

D'acord amb el que es disposa en la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques, l'elaboració d'esta norma s'ha efectuat d'acord amb els principis de necessitat, eficàcia, proporcionalitat, seguretat jurídica, transparència i eficiència.

Respecte al principi d'eficiència, la norma no genera càrregues administratives per a la ciutadania ni costos indirectes per a dur a terme el mandat legal al qual està subordinada.

Conforme al principi de proporcionalitat, s'establix una regulació imprescindible per a la consecució dels objectius estrictament assenyalats, tenint en compte que no s'imposen mesures restrictives de drets, o menors obligacions a les persones destinatàries.

En aplicació del principi de seguretat jurídica, constituïx un dels fonaments de la norma proporcionar al més prompte possible un marc jurídic favorable a les persones afectades. S'ha garantit la seua coherència amb la resta de l'ordenament jurídic autònom mitjançant la modificació, quan ha calgut, de normes de rang legal que ja estigueren vigents.

En el artículo tercero se establece una bonificación de las cuotas del canon de saneamiento todavía no facturadas por consumos de agua realizados en las viviendas siniestradas.

Por último, la disposición final primera habilita al Consell para adoptar cuantas disposiciones sean necesarias para el desarrollo y ejecución del presente decreto ley, y la disposición final segunda determina que su entrada en vigor se producirá al día siguiente al del incendio, es decir, el 23 de febrero de 2024.

III

El artículo 8, letra d), de la Ley 58/2003, de 17 de diciembre, general tributaria, dispone que el establecimiento, modificación, supresión y prórroga de las exenciones, reducciones, bonificaciones, deducciones y demás beneficios o incentivos fiscales se regulará en todo caso por ley. Dicha exigencia se cumple a través de la aprobación de un decreto ley, cuya urgencia queda justificada, por un lado, en la necesidad de asegurar una pronta entrada en vigor del incentivo relacionado con la adquisición de viviendas, de tal manera que no se retrasen las decisiones de compra a acometer por parte de las personas beneficiadas, especialmente aquellas que precisen reponer su residencia habitual. Con la finalidad de conseguir sus fines de manera plena, se prevé que la entrada en vigor del decreto ley se produzca al día siguiente al siniestro. Con ello se prevé el supuesto de que, a pesar de la utilización este instrumento normativo, durante su elaboración se hubieran efectuado adquisiciones de inmuebles que cumplieran con los requisitos para la aplicación del beneficio.

Por otro lado, debe darse cuanto antes seguridad jurídica a las empresas suministradoras respecto del cumplimiento de la obligación de facturar e ingresar las cuotas del canon de saneamiento derivadas de los suministros de agua interrumpidos por el incendio, en cuanto sustitutos de los contribuyentes de dicho impuesto.

Esta disposición no afecta al ordenamiento de las instituciones básicas del Estado, a los derechos y libertades de los ciudadanos regulados en el título I de la Constitución, al régimen de las comunidades autónomas ni al derecho electoral general y que, a la vista de lo expuesto, concurren las circunstancias de extraordinaria y urgente necesidad determinadas en el artículo 44.4 del Estatuto de Autonomía de la Comunidad Valenciana como presupuesto habilitante para recurrir al instrumento jurídic del decreto ley.

La justificació de la utilització del decret llei com a instrument normatiu se sosté en una àmplia jurisprudència del Tribunal Constitucional que ha unit la seua utilització com a solució de una situació concreta que, dentro de los objetivos del órgano emisor, y por razones difíciles de prever, requiere una acción normativa inmediata en un plazo más breve que el requerido por la vía normal o por el procedimiento de urgencia para la tramitación parlamentaria de las leyes.

Igualmente, la jurisprudencia del Tribunal Constitucional ha respaldado la aprobación de disposiciones de carácter socioeconómico mediante el instrumento normativo del decreto ley en aquellos casos en los que se aprecie una motivación explícita y razonada de la necesidad y urgencia de la medida.

IV

De acuerdo con lo dispuesto en la Ley 39/2015, de 1 de octubre, del procedimiento administrativo común de las administraciones públicas, la elaboración de esta norma se ha efectuado de acuerdo con los principios de necesidad, eficacia, proporcionalidad, seguridad jurídica, transparencia y eficiencia.

Respecto al principio de eficiencia, la norma no genera cargas administrativas para la ciudadanía ni costos indirectos para llevar a cabo el mandato legal al que está subordinada.

Conforme al principio de proporcionalidad, se establece una regulación imprescindible para la consecució de los objetivos estrictamente señalados, tenido en cuenta que no se imponen medidas restrictivas de derechos, o menores obligaciones a las personas destinatarias.

En aplicació del principi de seguretat jurídica, constituïx uno de los fundamentos de la norma proporcionar lo antes posible un marco jurídic favorable a las personas afectadas. Se ha garantizado su coherencia con el resto del ordenamiento jurídic autonómico mediante la modificación, cuando ha sido preciso, de normas de rango legal que ya estuvieran vigentes.

Quant al principi de transparència, atès que es tracta d'un decret llei promogut per raons d'extraordinària urgència de caràcter econòmic i social, s'ha prescindit en l'elaboració del tràmit de consulta, audiència i informació pública, d'acord amb el que es disposa en l'apartat 4 de l'article 133 de la Llei 39/2015.

En la tramitació del decret llei, s'ha seguit el procediment establert i s'han emés els informes preceptius.

Per tot el que s'ha exposat, en virtut del que disposen els articles 18.d) i 28.c) de la Llei 5/1983, de 30 de desembre, de la Generalitat, del Consell, a proposta de la consellera d'Hisenda, Economia i Administració Pública, amb la deliberació prèvia del Consell, en la reunió de 28 de juny de 2024,

DECRETE

Article 1. Objecte i finalitat

Este decret llei té per objecte l'aprovació de diversos incentius fiscals dirigits a minimitzar les conseqüències negatives en el patrimoni patides per les persones afectades per l'incendi produït a la ciutat de València el 22 de febrer de 2024.

Article 2. Bonificació temporal de l'Impost sobre Transmissions Patrimonials i Actes Jurídics Documentats

S'introdueix una disposició addicional, la dihuitena, a la Llei 13/1997, de 23 de desembre, per la qual es regula el tram autònom de l'Impost sobre la Renda de les Persones Físiques i restants tributs cedits, amb la següent redacció:

«Durant els anys 2024 i 2025 s'aplicarà una bonificació del 100 % en la quota tributària de la modalitat gradual d'actes jurídics documentats i de la de transmissions patrimonials oneroses de l'Impost sobre Transmissions Patrimonials i Actes Jurídics Documentats en les adquisicions de vivendes efectuades pels propietaris d'immobles destinades a ús residencial i pels arrendataris que les destinen a l'ús com a vivenda habitual afectats per l'incendi produït el 22 de febrer de 2024 als edificis amb accés al carrer del Poeta Rafael Alberti, número 2, de la ciutat de València.

Als efectes d'este article, s'inclouran dins del concepte de vivenda fins a dos places de garatge i un traster que estiguen al mateix edifici o complex immobiliari de la vivenda i s'adquirisquen en el mateix acte, encara que siga en document diferent, i s'entreguen tots en el mateix moment.

En el document públic que s'atorgue en el moment de la compra-venda s'identificarà la vivenda afectada pel sinistre, sense que el subjecte passiu puga indicar el mateix immoble per a l'adquisició de més d'una vivenda. En el cas que l'immoble damnificat pertanguera a més d'una persona propietària, la base de la bonificació serà igual al resultat d'aplicar sobre la quota tributària el percentatge de titularitat en l'immoble substituït.

Este benefici fiscal no s'aplicarà a les persones físiques, jurídiques i entitats sense personalitat jurídica que siguen titulars d'un nombre d'immobles urbans d'ús residencial o d'una superfície construïda que els faça ser qualificats com a grans tenidors conforme a la definició que en fa l'article 3 de la Llei 12/2023, de 24 de maig, pel dret a la vivenda».

Article 3. Bonificació de les quotes del cànon de sanejament no facturades

Gaudiran d'una bonificació del 100 % del cànon de sanejament els consums d'aigua realitzats en les vivendes situades en els edificis amb accés al carrer del Poeta Rafael Alberti, número 2, de la ciutat de València, pendents de facturar a la data d'entrada en vigor del present decret llei.

DISPOSICIONS FINALS

Primera. Habilitació normativa

Es faculta el Consell per a adoptar totes les disposicions que siguen necessàries per al desplegament i execució del present decret llei.

En cuanto al principio de transparencia, dado que se trata de un decreto ley promovido por razones de extraordinaria urgencia de carácter económico y social, se ha prescindido en su elaboración del trámite de consulta, audiencia e información pública, de acuerdo con lo dispuesto en el apartado 4 del artículo 133 de la Ley 39/2015.

En la tramitación del decreto ley, se ha seguido el procedimiento establecido y se han emitido los informes preceptivos.

Por lo expuesto, en virtud de lo que disponen los artículos 18.d) y 28.c) de la Ley 5/1983, de 30 de diciembre, de la Generalitat, del Consell, a propuesta de la consellera de Hacienda, Economía y Administración Pública, previa deliberación del Consell, en la reunión de 28 de junio de 2024,

DECRETO

Artículo 1. Objeto y finalidad

Este decreto ley tiene por objeto la aprobación de diversos incentivos fiscales dirigidos a minimizar las consecuencias negativas en el patrimonio sufridas por las personas afectadas por el incendio producido en la ciudad de València el 22 de febrero de 2024.

Artículo 2. Bonificación temporal del Impuesto sobre Transmisiones Patrimoniales y Actos Jurídicos Documentados

Se introduce una disposición adicional, la decimoctava, a la Ley 13/1997, de 23 de diciembre, por la que se regula el tramo autonómico del Impuesto sobre la Renta de las Personas Físicas y restantes tributos cedidos, con la siguiente redacción:

«Durante los años 2024 y 2025 se aplicará una bonificación del 100 % en la cuota tributaria de la modalidad gradual de actos jurídicos documentados y de la de transmisiones patrimoniales onerosas del Impuesto sobre Transmisiones Patrimoniales y Actos Jurídicos Documentados en las adquisiciones de viviendas efectuadas por los propietarios de inmuebles destinados a uso residencial y por los arrendatarios que las destinasen a su uso como vivienda habitual afectados por el incendio producido el 22 de febrero de 2024 en los edificios con acceso a la calle del Poeta Rafael Alberti, número 2, de la ciudad de València.

A efectos de este artículo, se incluirán dentro del concepto de vivienda hasta dos plazas de garaje y un trastero que se encuentren en el mismo edificio o complejo inmobiliario de la vivienda y se adquieran en el mismo acto, aunque sea en documento distinto, entregándose todas en el mismo momento.

En el documento público que se otorgue en el momento de la compra-venta se identificará la vivienda afectada por el siniestro, sin que el sujeto pasivo pueda indicar el mismo inmueble para la adquisición de más de una vivienda. En el supuesto de que el inmueble damnificado perteneciera a más de una persona propietaria, la base de la bonificación será igual al resultado de aplicar sobre la cuota tributaria el porcentaje de titularidad en el inmueble sustituido.

Este beneficio fiscal no se aplicará a las personas físicas, jurídicas y entidades sin personalidad jurídica que sean titulares de un número de inmuebles urbanos de uso residencial o de una superficie construida que les haga ser calificados como grandes tenedores conforme a la definición dada por el artículo 3 de la Ley 12/2023, de 24 de mayo, por el derecho a la vivienda.»

Artículo 3. Bonificación de las cuotas del canon de saneamiento no facturadas

Gozarán de una bonificación del 100 % del canon de saneamiento los consumos de agua realizados en las viviendas situadas en los edificios con acceso a la calle del Poeta Rafael Alberti, número 2, de la ciudad de València, pendientes de facturar a la fecha de entrada en vigor del presente decreto ley.

DISPOSICIONES FINALES

Primera. Habilitación normativa

Se faculta al Consell para adoptar cuantas disposiciones sean necesarias para el desarrollo y ejecución del presente decreto ley.

Segona. Entrada en vigor

Aquest decret llei entrarà en vigor el dia de la publicació en el *Diari Oficial de la Generalitat Valenciana*, i produirà efectes des del 23 de febrer de 2024.

Castelló de la Plana, 28 de juny de 2024

El president de la Generalitat,
CARLOS MAZÓN GUIXOT

La consellera d'Hisenda, Economia i Administració Pública,
RUTH MARÍA MERINO PEÑA

Segunda. Entrada en vigor

Este decreto ley entrará en vigor el mismo día de su publicación en el *Diari Oficial de la Generalitat Valenciana*, y producirá efectos desde el 23 de febrero de 2024.

Castelló de la Plana, 28 de junio de 2024

El president de la Generalitat,
CARLOS MAZÓN GUIXOT

La consellera de Hacienda, Economía y Administración Pública,
RUTH MARÍA MERINO PEÑA